

3. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Kollára na ministra dopravy a výstavby Slovenskej republiky A. Doležala podaná 9. júna 2021 vo veci pozície ombudsmana Slovenskej pošty, a. s.

Miroslav Kollár
Poslanec NRSR

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 09-06-2021		
Číslo spisu: PRED-145/2021		
Listy: 1/-	Prílohy: 1/6	
RZ	ZH	LU

Bratislava 9. jún 2021

Vážený pán minister,

v súlade s čl. Ústavy Slovenskej republiky a § 129 zákona o rokovacom poriadku si Vám dovoľujem podať nasledovnú interpeláciu.

Chcel by som upriamiť Vašu pozornosť na skutočnosť, že od októbra 2015 až dodnes má Slovenská pošta, a.s. (ďalej len Slovenská pošta) zriadenú funkciu Poštového ombudsmana. Nižšie argumentujem, že súčasný ombudsman, pán Ján Jasovský, je ombudsmanom len názvom, pretože jeho úrad nespĺňa kritériá na takéto označenie. Taktiež ani politická minulosť J. Jasovského nie je zlučiteľná s funkciou, od ktorej sa vyžaduje nezávislosť, schopnosť vzoprieť sa moci a obhajovať práva ľudí.

Podľa parížskych kritérií Spojených národov¹ by ombudsman mal byť osobou, ktorá spĺňa viacero charakteristík, aby mala jeho práca zmysel. Uvediem pre obmedzený priestor len tri:

1) **Mandát a kompetencie – široký mandát založený na základných ľudských právach a univerzálnych ľudskoprávnych štandardoch;** Ombudsman má zastupovať práva ľudí, ktorí majú zníženú schopnosť dovolať sa svojich práv sami. Klientky a klienti pošty k takýmto ľuďom nepatria.

2) **Autonómia od vlády – právna, organizačná a finančná autonómia;** O žiadnej autonómii oddelenia ombudsmana nemôže byť reč, pretože je zriadené Slovenskou poštou, je priamo v jej organizačnej štruktúre a je financované Slovenskou poštou. Spojitosť s reklamačným oddelením potvrdil sám Jasovský: „(...) telefóny v mojej neprítomnosti dvíhajú pracovníci

¹ <http://ennhri.org/about-nhris/un-paris-principles-and-accreditation/>

Miroslav Kollár
Poslanec NRSR

reklamačného oddelenia, za čo som im vďačný, “ (...). Post ombudsmana nemá fungovať ako kancelária prvého kontaktu.”²

3) Nezávislosť, garantovaná buď zákonom alebo ústavou; Nezávislosť ombudsmana je kľúčová na to, aby sa sťažovatelia na neho obracali s dôverou, že ich sťažnosť objektívne posúdi a nemá pri riešení ich prípadu vlastné záujmy. Ombudsman Slovenskej pošty nie je nezávislý, hoci to o sebe tvrdí. A už vôbec sa tak nejaví. Priamo v životopise Jána Jasovského nachádzame, že v minulosti bol riaditeľom Slovenskej pošty. Je teda súčasťou establishmentu organizácie, ktorú má kontrolovať. Môže jej tiež byť vďačný za to, že mu počas výkonu jeho verejných funkcií držala pracovné miesto od roku 1997 až do jeho vymenovania za Poštového ombudsmana.³ Taktiež bol nominantom na čele NKÚ počas vládnutia koalície na čele so stranou Smer-SD. Domnievam sa, že nejde o náhodu, že funkciu poštového ombudsmana obsadil práve bývalý šéf pošty na NKÚ, máme zato, že ide o politickú trafikú.

Ombudsmanom obyčajne býva človek, ktorý v spoločnosti požíva vysoký morálny kredit, prípadne preukázal schopnosť vzoprieť sa moci. Zastávajú ju často disidenti, akademici, či ľudskoprávni aktivisti. Pán Jasovský je presným opakom takéhoto človeka, jeho profesijná dráha je súčasťou vládnej moci. Počas vlády Vladimíra Mečiara bol ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácií.⁴ Napriek množstvu preukázaných zločinov Mečiarovej vlády v nej zotrval a bol neskôr nominovaný na čelo NKÚ.

Vzhľadom na vyššie uvedené kritériá pre úrady ombudsmanov sa domnievam, že úrad J. Jasovského nespĺňa kritéria na výkon tejto činnosti, ale je politickou trafikou, teda odmenou za jeho predchádzajúce služby, na ktorú sa dodnes skladajú občania. O tom, že táto funkcia bola vytvorená pre pána Jasovského na mieru, svedčí aj vysoko neštandardný fakt, že Ján Jasovský je podľa odpovede na našu infožiadosť menovaný na dobu neurčitú.⁵ Druhým faktom, ktorý potvrdzuje, že ide o politickú trafikú, bolo prijatie Petra Táboryho na

² <https://mybystrica.sme.sk/c/8060379/postovy-ombudsman-po-kritike-neda-sa-stale-sediet-na-telefone.html>

³ <https://www.posta.sk/subory/38107/jasovsky-upraveny-tk.pdf>

⁴ <https://www.posta.sk/subory/38107/jasovsky-upraveny-tk.pdf>

⁵ Podľa odpovede Slovenskej pošty na našu infožiadosť, ktorú môžete v plnom znení nájsť tu: <https://drive.google.com/file/d/1pUgNv7TgUucklSeQFHzhQVKwYgKUzGDu/view?usp=sharing>

Miroslav Kollár
Poslanec NRSR

oddelenie ombudsmana zároveň s pánom Jasovským v čase, keď vznikol. Pán Tábor bol bývalým hovorcem NKÚ v čase, keď mu šéfoval J. Jasovský.⁶

Pošta je jedným z najväčších zamestnávateľov na Slovensku, zamestnáva 13 000 ľudí a je známe, že mala niekoľko kríz kvôli nízkym mzdám a vysokú fluktuáciu zamestnancov.⁷ Mám zato, že úrad Jána Jasovského nie je len obsahovo a morálne neudržateľný, ale je neudržateľný aj ekonomicky. Keďže Slovenská pošta, a.s. aktuálne prechádza reštrukturalizáciou, ktorá sa podľa medializovaných informácií dotkne pracovných úväzkov 1500 zamestnankýň a zamestnancov, ako aj približne 100 pobočiek pôšt,⁸ dovoľujem si vysloviť názor, že špeciálna pozícia „ombudsmana“ s úradníckym aparátom je pre Slovenskú poštu zbytočná a neekonomická, a to z nasledovných dôvodov:

- Oddelenie Poštového „ombudsmana“ má totožnú náplň práce, ako má Zákaznícke centrum, len je odvolacím orgánom proti rozhodnutiu Reklamačného centra. Na to nie je potrebné byť ombudsmanom a mať vlastné oddelenie.⁹ Podľa medializovaných zdrojov: *„Riešil však už aj prvé záležitosti klientov, za október ich bolo celkovo sedem. Ako vysvetlil, tie by sa nemali týkať priamo riešenia sťažností a reklamácií, keďže pre tento účel má pošta vytvorený vlastný odbor. Aj v budúcnosti sa zameria na tie podnety zákazníkov, ktorí neboli spokojní s už vybavenou sťažnosťou, či reklamáciou a dožadujú sa nezávislého posúdenia svojho podnetu.“*¹⁰ Taktiež o tom svedčí aj ďalšie vyjadrenie samotného Jasovského o jeho náplni práce: *„Spokojnosť zákazníka je daná klientským prístupom. Poštový ombudsman má pomôcť tomu, že v prípadoch, ak sa cíti zákazník poškodený napríklad pri neuznanej sťažnosti, môže ešte prostredníctvom ombudsmana požiadať o nezávislé preverenie.“*
- Je plytváním, keď namiesto nákladov na prácu bežného úradníka Slovenská pošta platí ombudsmana, ktorý mal pri nástupe podľa medializovaných informácií plat 1800

⁶ <https://mybystrica.sme.sk/c/8060379/postovy-ombudsman-po-kritike-neda-sa-stale-sediet-na-telefone.html>

⁷ <https://e.dennikn.sk/2296661/mesacne-miname-milion-zlych-listkov-musi-sa-to-zmenit-hovori-novy-sef-posty/>

⁸ Ibid.

⁹ <https://www.posta.sk/kontakty/zakaznicke-centrum>

¹⁰ <https://mybystrica.sme.sk/c/8060379/postovy-ombudsman-po-kritike-neda-sa-stale-sediet-na-telefone.html>

Miroslav Kollár
Poslanec NRSR

EUR brutto¹¹ a dnes pracuje na polovičný úväzok za 1000 EUR,¹² avšak na jeho oddelení už pôsobí 6 (!) zamestnancov.¹³ Úrad pritom začínal s dvomi zamestnancami.¹⁴ Priemerná hrubá mzda na pošte je pritom 862 EUR v hrubom.¹⁵

- Úrad ombudsmana vybavil za rok 2019 len 339 písomných podaní a za rok 2020 len 390 písomných podaní,¹⁶ teda približne 1 podnet denne. Domnievam sa, že takáto vyťaženosť šiestich zamestnancov pre jednu organizáciu by bola v súkromnom sektore alebo hospodárnej organizácii nemysliteľná.

Zistil som tiež, že v krajinách Európskej únie, z ktorých mnohé sú väčšie ako Slovensko, má poštového ombudsmana okrem Slovenskej pošty už len Česká pošta. Inšpiráciou na zriadenie ombudsmana Slovenskej pošty bola podľa slov Tomáša Druckera, ktorý vymenoval J. Jasovského do funkcie, práve tá: „*Chceli sme tak urobiť po vzore Českej republiky,(...)*“¹⁷ Poštového ombudsmana má ešte Belgicko, ale jeho úrad má vyššie opodstatnenie, lebo v Belgicku pôsobí viacero pôšt. Navyše je úrad striktné finančne aj organizačne oddelený od pôšt, aby bola jeho nezávislosť nespochybniteľná. Je tiež volený na päťročnú dobu určitú, je zriaďovaný štátom a má vlastné financovanie.¹⁸

¹¹ <https://plus7dni.pluska.sk/domov/podla-vzoru-fica-ani-postovy-ombudsman-jasovsky-neodpoveda-otazky-zaraba-1800-eur>

¹² https://www.tyzden.sk/politika/73188/postari-dostavaju-almuznu-za-to-neviditelni-dochodca-vo-funkcii-zaraba-dobre-/?fbclid=IwAR1Gj2tcYXEZTQASaghbpx6LQo2eO8pBAnF_J0UluNVZKv3Oc5TFMEdugQA

¹³ Podľa odpovede Slovenskej pošty na našu infožiadosť, ktorú môžete v plnom znení nájsť tu: <https://drive.google.com/file/d/1pUgNv7TgUucklSeQFHzhQVKwYgKUzGDu/view?usp=sharing>

¹⁴ https://www.tyzden.sk/politika/73188/postari-dostavaju-almuznu-za-to-neviditelni-dochodca-vo-funkcii-zaraba-dobre-/?fbclid=IwAR1Gj2tcYXEZTQASaghbpx6LQo2eO8pBAnF_J0UluNVZKv3Oc5TFMEdugQA

¹⁵ https://www.tyzden.sk/politika/73188/postari-dostavaju-almuznu-za-to-neviditelni-dochodca-vo-funkcii-zaraba-dobre-/?fbclid=IwAR36tpHW0gOISZ-nta5RBIyAt7ZmA9AiaxPVkOUxOKOIIbmkJqf_6uq-aeo

¹⁶ Ibid.

¹⁷ <https://mybystrica.sme.sk/c/8060379/postovy-ombudsman-po-kritike-neda-sa-stale-sediet-na-telefone.html>

¹⁸ <https://www.ombudspost.be/en/about-us/our-service/about-us/>

Miroslav Kollár
Poslanec NRSR

Dovoľte mi preto položiť Vám nasledujúce otázky:

1) Vzhľadom na to, že jediným akcionárom pošty je štát, ktorý zastupuje práve ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií, cítite zodpovednosť za to, aby sa v Slovenskej pošte narábalo s finančnými prostriedkami eticky a hospodárne?

2) Dohliadnete na zrušenie oddelenia Poštového ombudsmana?

S pozdravom,

Ing. Miroslav Kollár

Vážený pán minister

Ing. Andrej Doležal

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Námestie slobody č. 6

810 05 Bratislava

Na vedomie:

Vážený pán predseda predstavenstva Slovenská pošta, a.s.

Ing. Martin Ľupták, PhD.

Partizánska cesta 9

975 99 Banská Bystrica 1